

بررسی عوامل مستعدکننده کاتاراکت وابسته به سن

در مراجعین به مراکز درمانی منتخب شهر تبریز

دیاناهکاری^۱، دکتر رحمت محمدزاده^۲، دکتر رضا محمدزاده^۳^۱ مربی، گروه پرستاری، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز^۲ استادیار، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه تبریز^۳ پزشک

چکیده

سابقه و هدف: پژوهش حاضر به بررسی عوامل مستعدکننده کاتاراکت وابسته به سن در مراجعین به مراکز درمانی منتخب شهر تبریز می‌پردازد. از نقشهای حائز اهمیت پرستار نقش آموزش‌دهنده و پیشگیری‌کننده وی می‌باشد. او این کار را با تکیه بر دانش و عملکرد خود در مورد سلامت و بیماری در انسانها انجام می‌دهد و این امر جز با بررسی موشکافانه موارد ابتلا به بیماری و ارزیابی عوامل مؤثر در ایجاد آن ممکن نیست.

روش بررسی: این مطالعه از نوع مورد-شاهدی و روش نمونه‌گیری آن مستمر بوده است. ۵۰۰ نفر شامل ۲۵۰ نفر در گروه مبتلا به کاتاراکت وابسته به سن و ۲۵۰ نفر در گروه غیر مبتلا قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود.

یافته‌ها: نتایج این پژوهش نشان داد عامل شغل به‌عنوان یک عامل مستعدکننده فردی مطرح بوده است. همچنین کارکردن در فضای سرپوشیده ($OR=1/56$)، عدم استفاده از عینک آفتابی ($OR=1/63$)، سابقه بیماری دیابت ($OR=2/06$)، پرفشاری خون ($OR=2/51$)، سابقه مصرف قرص آسپرین ($OR=3/89$)، داروهای آرام‌بخش ($OR=2/96$)، مصرف کورتیکواستروئید ($OR=2/01$) و استفاده از چربی در رژیم غذایی از عوامل مستعدکننده کاتاراکت وابسته به سن بودند. همچنین شانس ابتلا به کاتاراکت وابسته به سن در اثر عوامل زیر افزایش یافت: سابقه خانوادگی ابتلا به کاتاراکت وابسته به سن، مصرف سیگار، سابقه برق‌گرفتگی و سابقه عکسبرداری از سر. نتیجه‌گیری: با شناسایی عوامل مستعدکننده کاتاراکت وابسته به سن می‌توان گامی جهت پیشگیری یا به تأخیر انداختن سن ابتلا به این بیماری برداشت.

واژگان کلیدی: کاتاراکت وابسته به سن، عوامل مستعدکننده.

مقدمه

درک اولیه آدمی از جهان به کمک حس بینائی امکان‌پذیر می‌باشد. متأسفانه تعداد بی‌شماری از مردمان جهان از این موهبت الهی محروم می‌باشند. طبق آمارهای موجود بیشترین میزان نابینائی در کشورهای در حال توسعه به ویژه در کشور عربستان سعودی گزارش شده که شامل ۳۰۰۰ نابینا در هر

صدهزار نفر جمعیت است. نخستین علت نابینائی در تمام جهان کاتاراکت است که سبب حداقل نیمی از نابینائی‌ها در کشورهای در حال توسعه می‌باشد. در ایران نابینائی کامل یک چشمی بطور متوسط در هر ۵/۰٪ و نابینائی دوجسمی ۱/۰٪ از جمعیت مورد بررسی تخمین زده شده است (۱). پیش‌بینی می‌شود که تعداد افراد نابینا در اثر کدورت عدسی تا سال ۲۰۲۵ میلادی به ۴۰ میلیون نفر برسد که فقدان آگاهی از روشهای پیشگیری‌کننده، کمبود مداخلاتی برای به تأخیر انداختن این بیماری و در نهایت فقدان دسترسی به عمل جراحی از علل آن می‌باشند (۲). در ایران آمار دقیقی از افراد

آدرس نویسنده مسئول: تبریز، دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی تبریز، گروه پرستاری.

دیاناهکاری (email: dianahekari@yahoo.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۴/۱۰/۲۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۵/۱/۲۱